

ADAM ZAGAJEWSKI

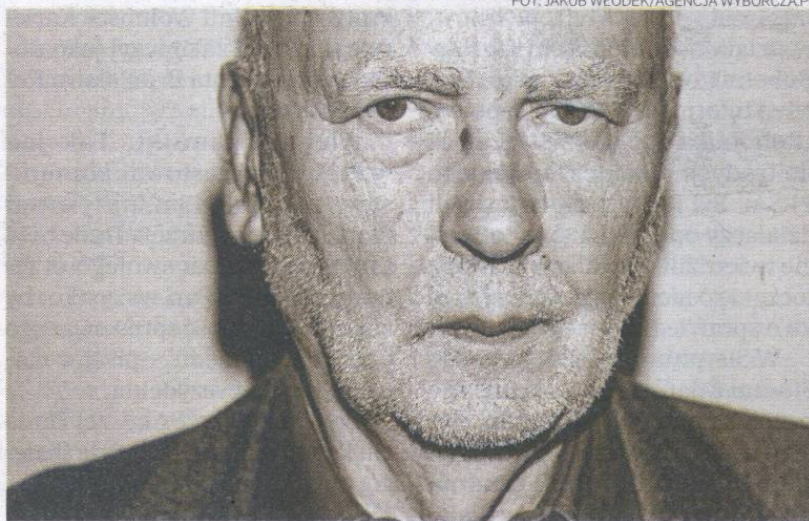
21 czerwca 1945 – 21 marca 2021

Wybitny poeta i eseista, przedstawiciel pokolenia Nowej Fali, wieloletni redaktor „Zeszytów Literackich”, tłumacz, nauczyciel akademicki, laureat wielu prestiżowych nagród literackich.

Urodził się we Lwowie, po wojnie z rodziną trafił do Gliwic. Studiował psychologię i filozofię na Uniwersytecie Jagiellońskim. W Krakowie, który stał się jego ukochanym miastem, współtworzył na przełomie lat 60. i 70. grupę poetycką „Teraz”. Wraz ze Stanisławem Barańczakiem, Julianem Kornhauserem i Witem Jaworskim redagował czasopismo „Student”. Wykładał filozofię na Akademii Górniczo-Hutniczej.

Opublikował kilkanaście tomów wierszy, od „Komunikatu” (1972), przez tak znane tomy, jak: „Sklepy mięsne”, „List. Oda do wielości”, „Jechać do Lwowa”, „Płótno”, „Ziemia ognista”, „Pragnienie”, „Powrót”, „Anteny”, „Niewidzialna ręka”, „Asymetria”, aż po ostatni, wydany w 2019 r. – „Prawdziwe życie”.

Próbował sił jako prozaik, ale jego żywiołami były poezja i esej. W 1974 r. z Julianem Kornhauserem ogłosił książkę stanowiącą manifest estetyczny i ideowy – „Świat nie przedstawiony”. Potem wydawał

kolejne głośne książki eseistyczne: „Drugi oddech”, „Solidarność i samotność”, „Dwa miasta”, „W cudzym pięknie”, „Obrona żarliwości”, „Poeta rozmawia z filozofem”, „Lekka przesada”, „Poezja dla początkujących”, ostatnio „Substancja nieuporządkowana”.

Adam Zagajewski nie bał się zabierać głosu w debacie publicznej. W latach 70. działał w opozycji demokratycznej. Gdy w 1975 r. podpisał List 59, którego sygnatariusze protestowali przeciw wpisaniu do Konstytucji PRL kierowniczej roli PZPR i sojuszu z ZSRR, par-

tyjni decydenci wpisali jego dzieła na indeks.

Od 1982 r. Adam Zagajewski przebywał na emigracji, mieszkał w Paryżu, publikował w „Kulturze”, współtworzył „Zeszyty Literackie”. Do Krakowa wrócił na stałe w 2002 r.

Jego poezja stała się popularna w USA po publikacji wiersza „Spróbuj opiewać okaleczony świat” (tłum. Claire Cavanagh) na łamach „New Yorkera” po zamachach z 11 września 2001 r. Uczył kreatywnego pisania na uniwersytetach w Houston i w Chicago, ale także na UJ

opowiadał o poezji studentom Studium Literacko-Artystycznego.

Zagajewski jako jeden z nielicznych poetów w Polsce szybko i stanowczo zajmował stanowisko w obliczu wzbierającej fali ksenofobii i politycznej demagogii, która swój szczyt osiągnęła po ponownym objęciu władzy przez PiS.

Do wszystkich nagród, tytułów i wyróżnień, jakie otrzymał, brakowało jedynie Literackiej Nagrody Nobla. Jego nazwisko co roku pojawiała się wśród kandydatów do tej nagrody. Był kilkukrotnym finalistą nagrody Nike. Został odznaczony złotym medalem „Zasłużony Kulturze Gloria Artis” i Orderem Legii Honorowej.

Zmarł w Międzynarodowym Dniu Poezji. „Po odejściu gigantów polskiej poezji – Zbigniewa Herberta, Czesława Miłosza, Wisławy Szymborskiej i Stanisława Barańczaka – śmierć Adama Zagajewskiego jest stratą tak bolesną, że nic nie może wypełnić luki w polskiej duchowości, która powstanie po jego odejściu” – napisał Adam Michnik.

Decyzją Kapituły Panteonu Narodowego prochy poety spoczęły w kryptach krakowskiego kościoła Świętych Apostołów Piotra i Pawła. ● Grzegorz Nurek, ks